

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/9-218 від 27 квітня 2021 року

Керівникам департаментів
(управлінь) освіти і науки
обласних, Київської міської
державних адміністрацій

**Про організоване завершення
2020/2021 навчального року
та реалізацію Закону України
«Про внесення змін до Розділу II
"Прикінцеві та перехідні положення"
Закону України "Про внесення змін
до деяких законодавчих актів України,
спрямованих на забезпечення додаткових
соціальних та економічних гарантій
у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби
(COVID-19)" (щодо окремих питань
завершення 2020/2021 навчального року)»**

Шановні колеги!

У зв'язку зі зверненнями здобувачів освіти, їхніх батьків і педагогічних працівників стосовно організації завершення 2020/2021 навчального року та реалізації Закону України «Про внесення змін до Розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)" (щодо окремих питань завершення 2020/2021 навчального року)» інформуємо.

Щодо завершення 2020/2021 навчального року

Відповідно до частин третьої та четвертої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладах загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що закінчується не пізніше 1 липня, при цьому структура та тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

У межах академічної автономії питання організації виконання освітньої програми, навчального плану та освітнього процесу є *внутрішнім питанням кожного закладу* загальної середньої освіти, його педагогічної ради та завданням педагогічних працівників.

Оцінювання, зокрема підсумкове, результатів навчання здобувачів освіти може відбуватися (за потреби) з використанням технологій дистанційного навчання (відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу III Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224).

В умовах запровадження посиленних протиепідемічних заходів на територіях зі значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, особливо важливо забезпечити права учнів на продовження здобуття освіти, зокрема в установленому порядку перевести їх на наступний рік навчання, видати свідоцтва досягнень (табелі) та документи про освіту випускникам тощо.

Принагідно нагадуємо: щоб покращити доступ до освіти і допомогти в організації освітнього процесу 11 грудня 2020 року Міністерство освіти і науки України запустило вебплатформу «Всеукраїнська школа онлайн» за адресою: <https://lms.e-school.net.ua/> на платформі розміщені 18 курсів для 5-11 класів з таких навчальних предметів: українська мова, українська література, зарубіжна література, англійська мова, природознавство, біологія, біологія та екологія, географія, фізика, хімія, всесвітня історія, історія України, історія України і всесвітня історія (інтегрований курс), основи правознавства, математика, алгебра, алгебра і початки аналізу, геометрія, мистецтво. Тематичне планування курсів відповідає чинним навчальним програмам. Кожен урок має такі компоненти: коротке відео, конспект та завдання для самоперевірки, теми закінчуються підсумковими тестуваннями. Педагогічні працівники завдяки інструменту платформи «Кабінет учителя» можуть формувати класи, відстежувати навчальний прогрес своїх учнів, влаштовувати обговорення навчальних матеріалів.

З огляду на зазначене привертаємо увагу до того, що наказом Міністерства освіти і науки України від 01 березня 2021 року № 268 «Деякі питання переведення учнів на наступний рік навчання», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13 квітня 2021 року за № 494/36116, 495/36117, внесено зміни до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369.

Відповідно до змін, що наберуть чинності після опублікування зазначеного наказу, учні дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти, переводяться до десятого класу цього самого закладу загальної середньої освіти чи випускаються із закладу загальної середньої освіти (за власною заявою (у разі досягнення повноліття) чи заявою одного з батьків, інших законних представників). Учні дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти (незалежно від форми здобуття) та переводяться на наступний рік навчання чи випускаються із закладу загальної середньої освіти, отримують свідоцтво про базову середню освіту, а учні, які за результатами річного оцінювання з усіх предметів, що вони вивчали у дев'ятому

класі, мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, - свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою.

Вимоги до організації зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти у 2021 році та проведення конкурсів визначені статтею 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016 (далі – Порядок зарахування).

Окремо нагадуємо, що під час зарахування дітей для здобуття початкової освіти до закладу освіти *забороняється проведення конкурсів* (будь-яких заходів, спрямованих на перевірку знань, умінь, навичок чи інших компетентностей дитини), крім закладів спеціалізованої освіти і приватних закладів освіти.

Згідно з Порядком зарахування дату початку прийому документів для зарахування визначають органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади, але строк прийому заяв не може бути меншим одного місяця.

Радимо врахувати, що згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 17 березня 2020 року № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» на період встановлення карантину власником установи, організації або уповноваженим органом може змінюватися режим роботи, зокрема щодо прийому та обслуговування фізичних та юридичних осіб. Таким чином, засновники закладів загальної середньої освіти у період карантину можуть гнучко організувати режим прийому документів та їх копій, зокрема дозволити їх подавати *електронною поштою у сканованій формі* без електронного цифрового підпису. Інформацію про такі зміни має бути доведено до відома громадян шляхом її розміщення на вебсайтах засновників та закладів освіти, а також із використанням інших комунікаційних засобів.

Згідно із пунктом 8 розділу IV Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2018 року № 676, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 року за № 1028/32480, вхідні документи, надіслані у такий спосіб, реєструються окремо від інших документів із зазначенням електронної адреси відправника та адресата.

Інформацію про прийняті рішення щодо строків прийому документів та способів їх подання необхідно оприлюднювати впродовж двох робочих днів з дня їх прийняття на вебсайтах закладів загальної середньої освіти та/або їхніх засновників.

Про звільнення у 2020/2021 навчальному році від державної підсумкової атестації

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (щодо окремих питань завершення 2020/2021 навчального року)» (далі - Закон), згідно з яким у зв'язку із здійсненням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), здобувачі освіти, які завершують

здобуття повної загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році, звільняються від проходження державної підсумкової атестації (далі - ДПА), зберігаючи за собою право пройти її за власним бажанням відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2020 року № 1262 «Деякі питання проведення в 2020/2021 навчальному році державної підсумкової атестації осіб, які здобувають загальну середню освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2020 року за № 1153/35436, у формі зовнішнього незалежного оцінювання (далі - ЗНО).

У разі, якщо здобувачі освіти належать до категорій здобувачів освіти, визначених пунктами 6-12, 14-16, 18 розділу II Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979 (далі - Порядок проведення ДПА), вони мають право за бажанням пройти ДПА у закладі освіти (не у формі ЗНО).

Привертаємо увагу до того, що законодавством не передбачено вибіркове звільнення від проходження ДПА (незалежно від її форми) з якогось одного чи кількох предметів. Так само Закон не звільняє від проходження ЗНО здобувачів освіти, які планують вступати до закладів вищої освіти, у 2021 році.

З огляду на зазначене рекомендуємо забезпечити інформування:

1) повнолітніх здобувачів освіти або батьків, інших законних представників неповнолітніх здобувачів освіти, які планують пройти ДПА, про необхідність звернутися до керівників відповідних закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти (далі - заклади освіти) із письмовою заявою про бажання проходити ДПА у закладі освіти (не у формі ЗНО, тільки для категорій здобувачів освіти, визначених законодавством) або у формі ЗНО; заяву у довільній формі може бути подано до закладу освіти особисто або у відсканованому вигляді електронною поштою (кінцевий термін і спосіб подання заяви визначає заклад освіти); і

2) керівників закладів освіти про необхідність:

а) повідомити здобувачів освіти та їхніх батьків про граничні строки подання заяв щодо бажання пройти ДПА в одній із форм;

б) організувати видачу свідоцтв про здобуття повної загальної середньої освіти, у тому числі додатків до них із записом «звільнений(а)» у відповідній графі бланку додатку, здобувачам освіти, які не виявили бажання проходити ДПА;

в) у разі виявлення здобувачами освіти бажання проходження ДПА у закладі освіти (не у формі ЗНО):

- перевірити наявність права у здобувача освіти на проходження ДПА в закладі освіти (тобто належність до категорій здобувачів освіти, визначених пунктами 6-12, 14-16, 18 розділу II Порядку проведення ДПА);
- організувати проведення ДПА в письмовій формі за завданнями та у строки, затверджені керівником закладу освіти, але не пізніше завершення навчального року;

- після проходження ДПА видати свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти із зазначенням результатів ДПА у відповідній графі бланку додатку до них.

г) у разі виявлення здобувачами освіти бажання проходження ДПА у формі ЗНО:

- організувати підвезення здобувачів освіти до пунктів тестування;
- після отримання від УЦОЯО результатів ДПА у формі ЗНО видати свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти із зазначенням таких результатів у відповідній графі бланку додатку до них.

ДПА в закладі освіти (не у формі ЗНО) проводиться з урахуванням вимог, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2020 року № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Контроль за проведенням ДПА в закладі освіти здійснюється його засновником (уповноваженим ним органом).

Здобувачі освіти, які претендують на нагородження Золотою або Срібною медалями та звільнені від проходження ДПА Законом, мають право на отримання таких медалей без проходження ДПА.

Принагідно нагадуємо, що відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03 березня 2021 року № 273 «Про звільнення від проходження державної підсумкової атестації учнів, які завершують здобуття початкової та базової загальної середньої освіти, у 2020/2021 навчальному році», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 16 березня 2021 року за № 338/35960, у 2020/2021 навчальному році від проходження державної підсумкової атестації звільнено учнів четвертих та дев'ятих класів. Згідно з пунктом 9 розділу IV Порядку проведення ДПА здобувачам освіти, звільненим від атестації, у відповідній графі документа про освіту робиться запис «звільнений(а)».

Щодо свідоцтв про здобуття повної загальної середньої освіти

Здобувачам освіти, які не виявили бажання проходити ДПА (у жодній з форм), свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти мають бути видані не раніше дати видачі відповідного свідоцтва, зазначеного у ньому.

Здобувачам освіти, які виявили бажання проходити ДПА (незалежно від її форми), свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти видаються після проведення ДПА та відображення її результатів у додатку до свідоцтва, але в будь-якому випадку не раніше дати видачі відповідного свідоцтва, зазначеного у ньому.

Привертаємо увагу до того, що відповідно до письмової заяви здобувача освіти з мотивованою та обґрунтованою потребою у виправленні документа про освіту керівник закладу освіти має право звернутися щодо заміни документів та їх карток до відповідного департаменту (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій. Такі виправлення документа та заміна картки здійснюються на підставі письмової заяви його власника на ім'я керівника відповідного закладу освіти згідно з Порядком замовлення документів про базову середню освіту та повну

загальну середню освіту, видачі та обліку їх карток, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2003 року № 811 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 13 серпня 2007 року № 737), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2004 року за № 201/8800.

Дата видачі додатка до свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти не має обов'язково співпадати з датою видачі самого свідоцтва (при цьому додаток не може бути виданий раніше, ніж свідоцтво). Зважаючи на це, на підставі письмової заяви здобувача освіти, з мотивованою та обґрунтованою потребою у виправленні додатка до свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти, що не потребує одночасного виправлення картки свідоцтва, заклад освіти має право видати такому здобувачу освіти тільки виправлений додаток (без одночасної заміни картки свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти).

Випуск (відрахування) із закладу освіти (з видачею документів про освіту) оформлюється наказом керівника закладу освіти (у межах навчального року) на підставі рішення педагогічної ради закладу освіти.

Окремо привертаємо увагу до того, що громадяни України, які належать до категорії здобувачів освіти, визначеної пунктом 11 розділу II Порядку проведення ДПА, для отримання документів про повну загальну середню освіту мають пройти річне оцінювання за 11 клас у закладі освіти, до якого вони були зараховані. Надалі такі особи за їхнім бажанням можуть пройти ДПА у закладі освіти або у формі ЗНО. У разі, якщо зазначені особи не були зараховані до закладів освіти на території, підконтрольній Україні, і не мають результатів річного оцінювання, для них не може бути замовлено та видано документи про повну загальну середню освіту.

Принагідно пропонуємо довести до відома здобувачів освіти з окупованої, неконтрольованої території інформацію про можливість скористатися спрощеним механізмом вступу до закладів вищої освіти відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти, які проживають на тимчасово окупованій території України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2016 року № 560, зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 31 травня 2016 року за № 795/28925) та Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях (наказ Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2016 року № 697, зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 01 липня 2016 року за № 907/29037).

З повагою

Заступник Міністра

Любомира Мандзій